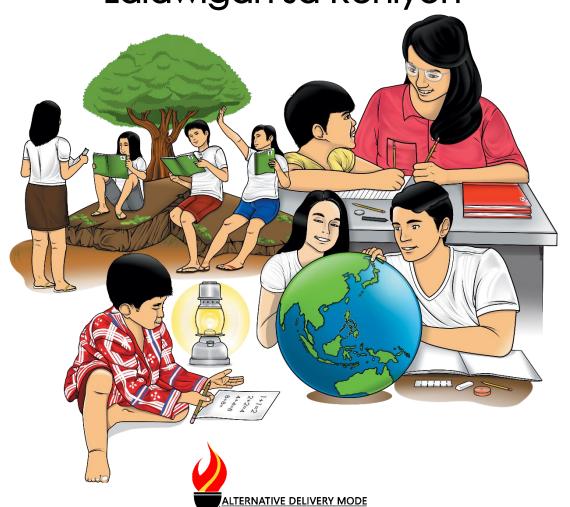

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 4:
Katangiang Pisikal na
Nagpapakilala ng Iba't Ibang
Lalawigan sa Rehiyon

PAR PARTIC PRINCIPLE BILL

Araling Panlipunan – Ikatlong Baitang Alternative Delivery Mode Unang Markahan – Modyul 4: Katangiang Pisikal na Nag_l

Unang Markahan – Modyul 4: Katangiang Pisikal na Nagpapakilala ng Iba't ibang Lalawigan sa Rehiyon

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Jean M. Salomon, Gina L. Ticong

Editor: Mailen D. Cabillan, Anita S. Tampos, Hannie P. Zamora

Tagasuri: Jesyl F. Avanceña, Edgardo D. Pamugas III, Rosemarie T. Realino

Tagaguhit: Cris A. Aquino, Aiza Lou A. Bernaldez, Cherie Mae A. Caduyac,

Eduardo, Jr. A. Eroy, Jules Bernard G. Guinita,

Marvin P. Linogao, Edieson John C. Mag-aso, Sharon C. Marimon,

Ryan R. Padillos, Nylle Ernand D. Silayan

Tagalapat: Alpha Amor G. Manglicmot, Patrick John P. Peresores

Tagapamahala: Evelyn R. Fetalvero Nelson C. Lopez

Janette G. Veloso Cheerylyn A. Cometa Analiza C. Almazan Christopher P. Felipe Danilo R. Dohinog Leonora Liza D. Dacillo

Ma. Cielo D. Estrada Alicia I. Ayuste

Inilimbag sa Pilipinas ng ِ	
-----------------------------	--

Department of Education – Region XI

Office Address: F. Torres St., Davao City

Telefax: (082) 291-1665; (082) 221-6147

E-mail Address: region11@deped.gov.ph * lrms.regionxi@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 4: Katangiang Pisikal na Nagpapakilala ng Iba't Ibang Lalawigan sa Rehiyon

Paunang Salita

Para sa Tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang Araling Panlipunan sa Ikatlong Baitang ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Katangiang Pisikal na Nagpapakilala ng Iba't ibang Lalawigan sa Rehiyon!**

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy, upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang magaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa magaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa Mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa Araling Panlipunan – Ikatlong Baitang ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa **Katangiang Pisikal na Nagpapakilala ng Iba't ibang Lalawigan sa Rehiyon!**

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pagaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balikaral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa mapatnubay at malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Ito ay gawain na naglalayong Tayahin

matasa o masukat ang antas ng

pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang

Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa

modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

- 1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
- 2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
- 3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
- 4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng kasagutan.

- 5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
- 6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong kay nanay o tatay mo, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Ang modyul na ito ay ginawa upang makilala ang sariling lalawigan upang maipakita ang pagpapahalaga nito. Mahalaga sa atin ito sapagkat dito tayo nabibilang at nakatira kasama ang ating pamilya at mga kaibigan. Nararapat na alamin natin kung ano ang natatangi sa lipunang ating ginagalawan maging sa karatig-pook nito upang lubos na maipakilala ito sa ibang tao. Halika at pag-aralan natin ang magagandang lugar sa ating lalawigan, ang mga anyong pisikal na makikita rito kasama ang mga tanyag na lugar na nagpapakilala sa pagiging katangi-tangi nito sa ibang lugar ng rehiyon.

Sa araling ito, inaasahang:

- 1. Nasusuri ang iba't ibang lalawigan sa rehiyon ayon sa mga katangiang pisikal at pagkakakilanlang heograpikal nito gamit ang mapang topograpiya ng rehiyon; (AP3LAR-Ie-7)
- 2. natutukoy ang mga kahalagahan ng mga anyong lupa o anyong tubig na nagpapakilala sa lalawigan at rehiyon;
- 3. naihahambing ang katangiang pisikal ng iba't ibang lalawigan sa rehiyon; at
- 4. naipakikita ang pagpapahalaga sa mga katangiang pisikal na nagpapakilala ng lalawigan at rehiyon.

Halina't tayo'y maglakbay. Alam mo ba ang mga natatanging lugar sa iyong lalawigan at mga karatig nito? Isulat ang lalawigan na kinaroroonan ng mga nasa larawan sa sagutang papel.

Photo Credits to: GD PONTILLAS

Photo Credits to: Villa Salanio

1. Davao Pearl Farm Resort

Photo Credits to: Ruth G. Conat

2. Aliwagwag Falls

Photo Credits to: Ed Flourence Jun T. Quiatchon

3. Passig Islet

4. Tagbibinta Falls

Photo Credits to: Ingrid Sarmiento

5. Colagsing Haven Beach Resort

Aralin

Katangiang Pisikal na Nagpapakilala sa Iba't Ibang Lalawigan ng Rehiyon

Ang ating rehiyon ay biniyayaan ng maraming magagandang anyong lupa at anyong tubig. Marami tayong makukuhang yaman mula sa iba't ibang anyong lupa at anyong tubig na binigay ng ating Panginoong Diyos para sa ating kabuhayan at sa darating na bagong henerasyon. Kaya dapat natin itong ingatan at pagyamanin para sa ikabubuhay at kabutihan ng lahat.

Balikan

Panuto: Sagutin ang mga tanong batay sa inyong natutuhan at natatandaan sa nakaraang leksiyon.

- 1. Ano ang tawag sa kabuoang bilang ng mga naninirahan sa isang lugar o pook?
- 2. Ano-ano ang relihiyon sa Davao Region maliban sa Katoliko Romano?
- 3. Anong lalawigan sa Davao ang may mataas na bilang ng populasyon noong 2015?
- 4. Bakit mas mataas ang populasyon sa lungsod kaysa sa mga karatig lugar nito? Ano ang katangian ng lungsod na humihikayat sa mga tao upang manirahan dito?
- 5. Kung ikaw ang papipiliin, saan mo gustong tumira at bakit?

Mga Tala para sa Guro

Basahin at ipaunawa nang mabuti ang mga panuto sa bawat hakbang at gawain. Ipaalala sa mag-aaral na gumamit ng hiwalay na papel sa pagsulat ng kanilang mga sagot sa mga gawain. Lahat ng sagutang papel at mga proyektong nagawa ay ipapasa sa guro upang mabigyan ng nararapat na marka.

Tuklasin

Ang Davao Region ay binubuo ng limang lalawigan. Ang mga ito ay ang lalawigan ng Davao de Oro, Davao del Norte, Davao del Sur, Davao Occidental at Davao Oriental.

Ang Davao Region ay matatagpuan sa Timog-Silangan ng Mindanao. Ito ay biniyayaan ng magandang katangiang pisikal tulad ng anyong tubig at lupa. Tulad din ng ibang rehiyon, ang Davao Region ay binubuo ng malawak na kapatagan, kabundukan, burol, lambak, dagat, ilog, talon at iba pa.

Sa lalawigan ng Davao de Oro matatagpuan ang **Summer Capital** ng Davao Region, ang munisipalidad ng Maragusan. At dito din makikita ang **Malumagpak Falls**, **Maco Mainit Falls**, **Tagbibinta Falls** at **Awao Falls**. Sa Lalawigan naman ng Davao del Norte matatagpuan ang **Vanishing Island**. Dito din makikita ang **Davao Pearl Farm Resort** sa pulo ng Samal. Ito ay kilalang-kilala bilang bakasyunanan ng mga turista dahil sa mapuputing buhangin nito.

Sa lalawigan ng Davao del Sur, dito matatagpuan ang pinakamataas na bundok sa Pilipinas, ang Mt. Apo at ang Passig Islet. Sa Lalawigan ng Davao Occidental naman matatagpuan ang Balut Island na mayaman sa mga coral reef formations at mga maiinit na bukal. Sa Sta. Maria, Davao Occidental naman makikita ang dagat ng Little Boracay at ang Colagsing Haven Beach Resort na may mapuputi at mapipinong buhangin. Samantala, sa lalawigan ng Davao Oriental naman matatagpuan ang Pujada Island at Sleeping Dinosaur Island. Dito din makikita ang baybayin ng Dahican na naging tanyag sa "Skimboarding" na dinarayo rin ng mga turista, Aliwagwag Falls at Campawan Curtain Falls.

Sagutin ang sumusunod na mga tanong sa sagutang papel.

- Ano-ano ang anyong lupa at anyong tubig ang matatagpuan sa Davao Region?
- Paano naging tanyag ang Mt. Apo?
- Bakit naging tanyag ang Davao Pearl Farm Resort?
- Bakit dinarayo ang Baybayin ng Dahican sa Davao Oriental?
- Anong lugar sa Davao Occidental ang mayaman sa coral reef formation?

Gawain A

Piliin at isulat ang letra ng tamang sagot sa sagutang papel.

- 1. Saan matatagpuan ang Colagsing Haven Beach Resort?
 - A. Davao de Oro
 - B. Davao del Sur
 - C. Davao del Norte
 - D. Davao Occidental
- 2. Alin sa sumusunod ang nasasakupan ng Davao del Norte?
 - A. Mt. Apo at Passig Islet
 - B. Dahican Beach at Pujada Island
 - C. Samal Island at Vanishing Island
 - D. Maco Mainit Falls at Tagbibinta Falls
- 3. Ano-anong anyong lupa ang matatagpuan sa Davao del Sur?
 - A. Mt. Apo at Passig Islet
 - B. Samal Island at Vanishing Island
 - C. Sleeping Dinasaur at Pujada Island
 - D. Mt. Apo at Little Boracay Beach

Gawain B

Isulat ang **Tama** kapag ang pangungusap ay nagsasaad ng katotohanan at palitan ang salitang nakasalungguhit kapag ang pahayag nito ay mali upang maging tama.

- 1. Ang malaking bahagi ng lalawigan ng <u>Davao de Oro</u> ay bulubundukin.
- 2. Nakakatulong sa mga taga Davao del Sur ang natatanging anyong lupa na Mt. Hamiguitan laban sa bagyo.
- 3. Sa lalawigan ng <u>Davao del Sur</u> makikita ang kagubatan na ginagawang Natural Park upang tirahan ng mga hayop.
- 4. Napaunlad ang turismo sa <u>Davao de Oro</u> dahil sa natatanging katangian ng Aliwagwag Falls.

5. Ang pulo ng Samal na kinaroroonan ng Davao Pearl Farm Resort ay bahagi ng lalawigan ng Davao Oriental.

Isaisip

Ano-ano ang tanyag na anyong tubig at anyong lupa sa inyong rehiyon?

Paano naging tanyag ang lalawigan ng Davao del Sur? Davao Oriental?

Isagawa

Sagutin ang sumusunod na mga tanong sa sagutang papel.

- Paano mo maipakikita ang pagpapahalaga sa mga anyong lupa at anyong tubig sa inyong lalawigan?
- Anong mangyayari kung papahalagahan natin ang ating mga anyong lupa at anyong tubig?
- Ano naman ang mangyayari kapag tayo ay nagpabaya sa mga ito?

Tayahin

Isulat ang letra ng tamang sagot sa sagutang papel.

- 1. Kung ang Davao de Oro ay mayroong Maco Mainit Sulfuric Hot Spring, Anong anyong tubig naman sa Davao Oriental?
 - A. Passig Islet
 - B. Dahican Beach
 - C. Maco Mainit Falls
 - D. Malumagpak Falls

- 2. Ano-anong pangunahing hanapbuhay ang makikita sa Davao Oriental at Davao del Norte ayon sa katangiang pisikal nito?
 - A. pangingisda at pagtuturo
 - B. pangingisda at pagsasaka
 - C. pagsasaka at pangangalakal
 - D. pangangalakal at pangangaso
- 3. Sa paanong paraan magkatulad ang katangiang pisikal ng Davao Oriental at Davao Occidental?
 - A. magkatulad ang mga anyong lupa dito
 - B. parehong may magkatulad na bundok
 - C. magkalapit ang dalawang lalawigan sa lungsod ng Davao
 - D. mayroong mga natatanging baybayin at dagat na dinarayo ng mga turista
- 4. Bakit dinarayo ng mga turista ang lugar ng Samal?
 - A. Malalaki ang mga gusali rito.
 - B. Magaganda ang mga tanawin dito.
 - C. Magaganda ang pakikitungo ng mga tao.
 - D. Marami ang magagandang dalampasigan.
- 5. Paano mo mapanatili ang katangian ng iba't ibang anyong tubig sa lalawigan ng Davao de Oro?
 - A. ipagdasal ang kalusugan ng mga tao
 - B. ipaalam ang mga plano sa kinauukulan
 - C. ibahagi ang kaalaman sa ibang mag-aaral
 - D. ipagpatuloy ang pagtatanim ng mga puno

Karagdagang Gawain

Gumuhit ng isang anyong tubig at isang anyong lupa ng iyong kinabilangang lugar o lalawigan sa malinis na papel. Ilarawan ang natatanging katangiang pisikal nito sa ibang mga lugar.

Susi sa Pagwawasto

	Gawain B 5. Davao del Norte 5. Davao del Norte	
Ταγαhin 1. Β 2. Β 3. Α 4. D 5. C	Pagyamanin 1. D 2. C 3. A	Subukin 1. Davao del Norte 2. Davao Oriental 3. Davao del Sur 4. Davao de Oro 5. Davao Occidental

Sanggunian

Manalo, Thea Joy G., Capunitan, Charity A., Galarosa, Walter F., Sampang, Rodel C. (2015) Araling Panlipunan 3, Kagamitan ng Mag-aaral, pahina 57 – 63.

Manalo, Thea Joy G., Capunitan, Charity A., Galarosa, Walter F., Sampang, Rodel C. (2015) Araling Panlipunan 3, Gabay ng Guro, pahina 27 – 31.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

 ${\bf Email\ Address:\ blr.lrqad@deped.gov.ph\ *\ blr.lrpd@deped.gov.ph}$